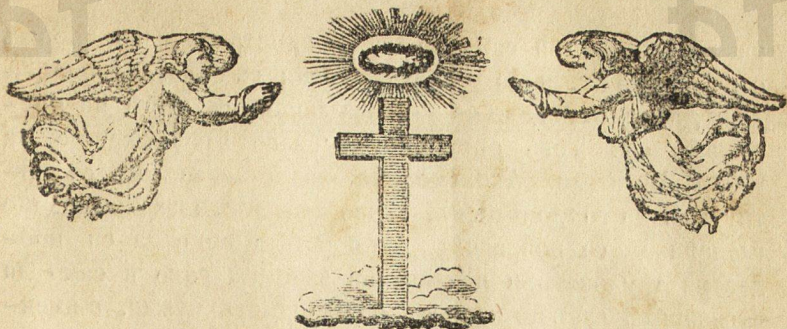

СЛАВА

ПОВРЕМЕННО ДУХОВНО СПИСАНИЕ

1. Ноемврій, 1871.

Кн. 7.	{	Излиза два пѣти въ мѣсеца. Годишна цѣна е:	{	Год. I.
		гр. 20.— Безъ предплата спомоществатели не сѣ приѣти.— Писма или статіи ще сѣ отпириватъ до издателя. Неплатени писма не сѣ приѣти.		

КЪМЪ ПОЧИТАЕМИТЪ ЧИТАТЕЛИ.

Неможавхи да са въздържимъ, а да не си изкажемъ осѣщаніята, които сѣ пълни отъ горѣща благодарностъ и признателностъ къмъ онѣя господа които ни подпомогнахъ, за издаваніето на това духовно списаніе. Особенно заслужватъ благодареніе господа настоятелитъ, които ни удостойхъ съ трудоветъ си; ненамирами господа начинъ, нето речи, съ които да си изразимъ признателността; но за да са покажемъ поне отъ малко благодарни, ето какво направихми: До петата книжка печатахми само по нѣколко листа; а после като са появихъ още нѣколко родолюбиви спомощници, принудихме са да препечатами отъ начало листовете, а отъ тѣзи 7-мата книжка, уголѣмивхми и формата на листа безъ да му увеличимъ цѣната, и освѣнъ дето направихми двойни разноски, натоваряхми са да плащамъ още по-голѣма цѣна за бъдущето издаваніе

на листа, само и само да са распространи навредъ изъ отечеството ни, и да останемъ точни въ обѣщаніето си.—

Да ли отговорихми до сега поне отъ части на програмата си? Това оставами на благого разсужденіе на Почит. Читатели. Ако сме нѣщо изоставили, ще са потрудимъ да го допълнимъ, а ако сме нѣщо згрѣшили, ще гледами да са поправимъ. Длъжността ни е да си предавами трудоветъ и мислитъ на явностъ, само и само да отговоримъ частъ по-напредъ на народнитъ нужди, а имено въ духовно отношеніе поне най-малко.

Да би са распространило това Духовно списаніе, ние ненамѣрихми друго средство, освѣнь да му опредѣлимъ една твърдъ умеренна цѣна, и да помѣствами най-нуждни предмѣти, защото съ малкото число спомощници, които имамъ, едвамъ ще можемъ да си посрещнимъ разноскитъ; Но при всичко това, пакъ са насърчавами отъ обѣщаніята на пріятелитъ си, които ни препорѣчватъ постоянството.

Добрата воля и искренното подпомаганіе, отъ старна на пріятелитъ на книжевността ни, иматъ голѣмо значеніе въ всяко дѣло. Безъ таквазъ помощъ, неможе да са направи нищо. Ние са считамъ за честити, за дето имамъ нѣколко лични пріатели, които пріеха нашето предприятие горѣщо къмъ сърцето си, и ни подпомогнахъ съ записваніе на спомоществатели. Това пріателство, тѣзи помощъ е нужна въобще, а особено въ книжевно предприятие, защото въ нашия народъ нее още добръ развито правото осѣщаніе и нуждата за *наука* и *четеніе*, дето всякій да бѣде любопитенъ да види: какво пише въ всяка книжка или списаніе, и самъ да иска да си ъ купи, безъ да го поканва и убѣждава нѣкой.

Най-горѣщ то ни желаніе е, да са поправи свѣщенническія чинъ колкото е възможно по вѣче, за да отговаря на званіето си, но на жалость, твърдъ малцина са показахъ до днесъ съ усърдіето си въ това наше предприятие.

Най-послѣ не ни остава нищо друго, освѣнь да замолимъ пакъ всякого Христіанина да са запише за спомоществатель на листа ни, също и господа настояте-

литѣ, да са потрудятъ и уголѣмяватъ отъ день на день повѣче числото на спомощниците ни, за да нѣмами никакво припятствіе въ теченіето на листа, което е най-вѣроятно, защото споредъ както казахми задължихме са да плащамі много по-голяма цѣна за печатъ, безъ което неможе да бжде. — Имами сичките листове рѣдовно отъ първія, и готови сме да послужимъ съ всяко благодареніе.

Издательствъ.

Руссе 1 Ноемврій 1871.

С Л О В О

НА

СВ. АРХ. МИХАИЛА.

Човѣкъ каквото и да предприеми да работи, ако работи съвѣстно и внимателно, дѣлото му не пада лесно, но тежко е на човѣка да не работи онова, на което са е навикналь отъ малкъ, а най-тежко ще му бжде да отдѣли нѣкого отъ вѣрата, въ която са е той родиль и отхраниль.

Работи има много и различни, нѣ сичките събрани заедно, иматъ си названіето отъ душевните и тѣлесните дѣла. И едното и другото дѣло има свободна воля.

Народитѣ до рождество Христово, живѣяхъ въ заблужденіе по-вѣче отъ хиляда години, и при всичко това за дето бѣхъ заблуждени, тѣ пакъ осѣщахъ сладка надежда отъ вѣрата си. — Не е нѣщо невѣроятно, чи не е било въ онова врѣме учени мъже, нѣ и пакъ не сж отхвърлили лъжовните си богове. Преблагій Богъ като глѣдаше отъ вѣчнія си престолъ, на възлюбленитѣ си чеда, които несмотренно теглѣтъ къмъ пропасть, умилостиви се и предаде имъ чрезъ праведнія Мойсей естественній законъ, по когото да са учатъ да работятъ и душевно и тѣлесно, т. е. да научатъ да почитатъ единія Богъ, а ближните си да обичатъ. Но и това опоминаніе на милостивія Богъ, бѣше безуспешно за заблужденіия народъ, Божественната истинна бѣше покрита съ иракъ отъ су-

евѣріе и глупость: братъ гонѣше брата, а синъ баща си, и различни греховѣ овладяхъ цѣль родъ чловѣческій. Но благочестиви слушатели! Неизмѣрната благость и милосърдіе Божіе невѣспріе да упропасти конечно чловѣческія родъ: напротивъ, излѣ си Отеческото милосърдіе на сичкія чловѣческій родъ, и проводи ни единороднія си Синъ, Господа нашего Іисуса Христа, който да ни извѣде на правія пѣть. — Тукъ са вѣспира човѣческія разумъ, като са чуди на благодатъта и милосърдіето Божіе! Вмѣсто да са накажатъ онія, които презирахъ толкози години истинското божество, а тѣ са сподобихъ съ наслаждение! Да, тѣй бѣше, съ дохожданіето на единороднія синъ Божій, родихме са отъ ново съ св. кръщение, избавихме са отъ грѣха, познахми истинската правда и добродѣтель, захванахми да распространявами святата църква като изворъ за душевното спасеніе. И тѣзи наука на Христа Спасителя, ако и да са нападаше и гонѣше, отъ тогавашнитѣ царѣ, повѣче отъ три столѣтія, по послѣ като са избави отъ гоненіята подъ защитата на царъ Константина, отъ то врѣме, захванахъ да са подигатъ храмовѣ за честь и слава на мъченицитѣ и Божіитѣ угодници.

На днешній празникъ, ние славимъ соборътъ на безплотнитѣ сили, прочее нѣма бѣде мислимъ излишно, ако поговоримъ нѣщо за святитѣ Ангели, за да знаемъ да мислимъ върху тѣхъ разумно и да имъ отдавами достойно почитаніе. — *Ангелъ* е речъ Гръцка и значи *вѣстникъ* (извѣститель) то тогазъ *архангелъ* е първій извѣститель. Сичкитѣ вѣобще Ангели сѣ имѣнуватъ гласоносители, за това защото чрѣзъ тѣхъ са извѣстява на човѣцитѣ наредбитѣ и волята Божія: чрезъ ангелитѣ сме приѣли естественія законъ; Ангелътъ е предизвѣстилъ зачатіето на преблагословенна дѣва Марія; Ангелитѣ сѣ огласили вѣскресеніето Христово; Ангелитѣ сѣ помагали на св. Апостоли за распространеніето на Христовата вѣра.

Колкото за природата на Ангелитѣ, тѣ нѣматъ тѣло, тѣ сѣ същества невидими, разумни и свободни. Ангелитѣ, на които числото е непознато, сътворени сѣ предъ

человѣка и живѣятъ на небето, като изявяватъ на човѣцитѣ волята Божія. Сичката работа на Ангелитѣ, са състои въ прославленіе на Бога и въ изпълненіе на волята Божія, особено за нашето спасеніе.

Ние днесъ благочестиви Христіани, празнуваме за честь и слава деньтъ на св. Арх. Михаила. И достойно е да празнуваме, защото споредъ както казахми, св. Ангели ся молятъ Богу за цѣль свѣтъ Христіанскій, и пазятъ ни отъ всяко зло.

Святитѣ ангели като наши хранители, пазятъ ни да не паднемъ въ нѣкое бѣдствіе, просвѣщаватъ ни разума, за да бѣдемъ въ състояніе да извършимъ Богоугодни дѣла. Вкореняватъ въ насъ добри мисли, пазятъ ни въ добродѣтелята, утѣшаватъ ни когато сме жалостни, а радватъ ся когато видятъ, чи са молимъ Богу съ чиста душа за грѣховетѣ си.

Отъ сичко това, свѣкій може да разсъди, колко голѣма честь и слава сми длѣжни да отдаваме на св. Ангели, които ни пазятъ и отъ душевни и отъ тѣлесни неприятелѣ! Трѣба да си помислимъ какъ ще дойде страшнѣй судъ, дето ще отговаря свѣкій за дѣлата си! Наистинна, чи сме сички грѣшници, но милосърдіето Божіе ни отвраща отъ зло, стига само и ние да го избѣгваме.

Винаги трѣба да са молимъ сърдечно на св. Ангели, да ни зематъ подъ покровителството си, и да ни помагатъ съ Божественната сила въ всяко предприятіе, за да можемъ да са сподобимъ съ вѣчното царство на Исуса Христа. Аминъ!

МОРАЛНИ ПОУЧЕНІЯ.

За побожността и външното богопочитаніе.

Побожността не ся състои само въ една молитва, ако и да нѣма безъ молитва побожностъ; но тя ся състои въ редовното посѣщеніе на Черковата, защото побожнѣй човѣкъ, твърдѣ радостно ходи въ черкова. Побожността е съединеніе съ онѣя мисли: Които сме длѣжни

да отправляваме Богу и въ които мисли сме длъжни да обитаваме като човѣци и христіани; тѣ (мислитѣ) сж из-раженія на нашата дѣтинска вѣра къмъ Бога, на нашитѣ дѣтински надѣжди въ Бога, и на нашате дѣтинска любовъ къмъ Бога.

Самъ Исусъ Христосъ ни е далъ най-хубавъ примѣръ за побожността, защото неговія небѣсній Отець бѣше му сичката, надѣжда, неговата воля и неговата слава. Христосъ ъж търсѣше предъ сичкитѣ, а молитвитѣ които отдаваше на небеснія си Отець бѣхж му най-голѣма радостъ и утѣшеніе въ сичкитѣ му дѣла.

Да бѣде човѣкъ побоженъ, това е длъжностъ и то таквазъ длъжностъ, дето онзи, който не е побоженъ, бива отъ Бога отхвърленъ, и припада между безбожниците. Побожнія човѣкъ предава Богу славата, която припада нему; той слави Бога съ добритѣ си примѣри, говори и дѣла. Той дава доказателства на здравія разумъ; той утѣшава сърдцето си, което нѣма спокоенъ животъ безъ да ся съедини съ Бога; той си отдава самичакъ честъ, защото съединеніето ни съ Бога е нашата най голѣма честъ.

Побожността е источникъ на утѣшеніята, когато сме въ злостастіе и бѣдствіе, тя ни освѣтява и възвишава радостята на този свѣтъ; тя ни приуготовява за да намеримъ вѣчна радостъ при Бога. Давидъ ся моляше Богу въ побожността отъ сичкото си сърдце тѣй: »Какво имамъ азъ на небето какво ли на земжта безъ тебе? Тѣлото ми и сърдцето ми гние безъ тебе Боже! «

Презираніето къмъ Бога, хладната любовъ и забравяніето къмъ Бога които преминуватъ много пѣти въ беззаконіе, сжщо и не точното изпълненіе на молитвитѣ и Божіитѣ служби— сж противни на побожността. Онзи който е безбожникъ, отдѣля ся отъ Бога; той не отдава Богу почитаніе и любовъ, което е длъженъ на Господа; такъвъ безбожникъ, живѣе, работи и умира безъ никакъ полза; сърдцето му е мъртво, сухо като земж безъ вода.

Послѣ тридесять годишнитѣ гоненія, които сж трѣпѣли христіанитѣ, като сж свършвали св. тайни и бого-

служеніята си съвсемъ тайно, захвана между христіанскитѣ Царіе, да добива Църквата вътрешното си украшеніе, и да ся свършва службата божія съ по-голъмо достоинство, захванахъ да са подигатъ великолѣпни храмове, съ богато-накичени олтари; златни одежди украсявахъ священниците при богослуженіето. Сичкитѣ Черковни пѣсни ся пѣяхъ явно, съ една рѣчь Църквата пріе голѣма свобода и отъ тогазъ пріе Църквата по-добро външно почитаніе.

Когато ся говори за външното богослуженіе, то има голѣма разлика между обученіето и молитвата. Обучаваніето трѣба да става на единъ общъ разумителенъ языкъ. А друро е съ молитвитѣ, които говори священникътъ въ името на Черковата. На тѣхъ може сѣкій Христіанинъ да ся повѣри съ чисто сърдце, защото на всякога е познато, какъ черковнитѣ молитви, трѣба да бѣдатъ само добри, святи и Богу-угодни.

Когато сѣ биле установлени явнитѣ молитви, тогазъ ся намѣрило за нужно да ся избере единъ языкъ, който бѣше познатъ на всякадѣ. Прочее Църквата на Истокъ пріе Гръцкій, а на Западъ Латинскій языкъ. Когато престанахъ тия два языка отъ да ся употребляватъ, нашата православна Църква задържа пакъ Славянскій языкъ при богослуженіето; защото тя предвидѣ, чи ако ся преминуватъ различни язици, като ся превождаатъ, ще ся родятъ много измѣненія и самата вѣра може да ся повреди.

Сичкитѣ тия, дали сѣ поводъ на Черковата, да задържи Славянскій языкъ. А за да го разумѣва народътъ по-добрѣ, може да ся превожда.

КИРИЛЪ и МЕТОДІЙ. Словянски първи учителіе.

[отъ Г-на М. Радославова.]

I.

Отъ както е проникнала Христіанската вѣра мѣжду Словянскитѣ народи, и отъ какъ ся появилахъ заедно съ нежъ буквитѣ и Общій-Словянскій (Старо-Българскій,

Черковенъ языкъ), който стана връзка за много распи-
лѣний и расподѣлений на много отдѣлни племена, Словян-
скій народъ, ето вече ся минувать 1009 год. То ся слу-
чи още прѣди раздѣленіето на Западнѣхъ черквѣхъ отъ
Источнѣхъ, когато Римскій папа Николай, ползуванъ отъ
сгоденъ случай, бѣше извадилъ на явѣ властолюбивѣхъ впу-
щанія на Римскій столъ за да стане той господарь надъ
всичкитѣ Христіански общини, или черкови.

По онуй врѣме Царійградъ (тѣй зовяли Словянегѣхъ
Византіѣхъ-Константинополь-Нова Рома-Станболъ) на исти-
нѣхъ билъ Царь на градовѣхъ въ свѣта. Той билъ украшенъ
съ гиздави храмове и накинчена столицина на Источній-
Римскій Господарь, когото всички Европски народи по-
отколѣшенъ навикъ почитали като царь надъ царѣхъ; тѣй
още е билъ столицина на тогашната просвѣта, отъ гдѣто
познаваніята, искусства и вкусѣхъ ся распространявали
по-знаменититѣ крайнини на свѣта, също и въ самій градъ,
Рома, който станалъ полудивъ и билъ подъ привидно под-
чиненіе на Византіѣхъ; най-главното е, че Царійградъ е
билъ пологъ за всичкѣхъ Христіанѣхъ; най-напредъ тукъ
е тя станала власѣтеленъ вѣросборъ (религія); тукъ само
тя живувала, и ся обработвала на врѣмето; тукъ тя рас-
тла и на якнувала за упорнѣхъ борбѣхъ съ всичкій живо-
тенъ трупъ на старій свѣтъ, а особно съ расколитѣ, кои-
то единъ слѣдъ другій за 500 год. потърсяли старѣхъ вѣрѣхъ.

Ако и никакви добрини за напредъ и да не е при-
несла задразнената борба, тя всѣкога тежко ся отзива
врѣхъ нѣравното положеніе на споборното общество. Тѣй
ставало и въ Царійградъ. Отъ Юстиніаново врѣме (отъ
полвинѣхъ на 4-ый вѣкъ) угаснали въ Византіѣхъ старата
просвѣта, писменностьта и искусства; тукъ всичко ся
умалява, вѣхне, ако и заедно съ умаляваніето да расте-
ше народнѣхъ високомѣрность. Христіанската наука, от-
хранена въ незадирваніе, вече не проявява прѣдишното
богатство съ мисли, живость на чувствата, сили на словото.
Образитѣ, навици и обредитѣ царували за смѣткѣхъ на раз-
носнитѣ. Заедно съ свършеното господарствено разгѣз-
ване губи ся чувството на законностьхъ въ правата на

владѣніето и още любовтъ къмъ отечеството; царскій столъ ставалъ плѣнъ на хитъръ Кіѣпнотворецъ, комуто всичко ся покорява безъ мѣрваніе, а краснорѣчіето при-бѣрзва да украси и потули най гнуснитѣ злѣдѣства, стига да успѣе споборникътъ. Само православіето търпи едва цѣлъ вѣкъ укори и присмиванія отъ чуждоstrаннитѣ лозж (династія). Разгѣзненото общество отколъ ся още отказало отъ побѣди надъ външни непріатели които притеснявали царството, и сѣка, че доживѣвали най-крайнитѣ си дѣніе.

Въ началото на IX вѣкъ едвамъ що ся довършила послѣдната борба на православіето съ светицѣборството. Византія изеднажъ осѣтила срамъ: тя добила желъ камъ наукъ, познаванія, мисли и работъ. Залѣгнали тамъ да изучаватъ дѣлата на старитѣ писатели, още наукитѣ, и-зоставени отъ прѣдѣдовцитѣ имъ за тѣхно наслѣдство; съставилъ ся съборъ отъ учени люди и мислители. Обществото изеднажъ ся втурнало камъ умственъ дѣятел-ность. Женитѣ дори поченали да четжтъ и пишжтъ. Ли-чноститѣ, които били управители поели да закрилятъ туй помръдваніе. Училища ся появили, основала ся учена дру-жина (Академія) и др. Тогасъ надъ всичкитѣ учени мѣже ся възвисилъ Фотій, който отпослѣ стана патріархъ и из-върши туй голѣмо громогласіе въ нашѣта черковнъ по-вѣстницъ. Той чѣловѣкъ още не билъ на работъ и съ-ставилъ нѣкаква учена дружина; билъ такъвъ учитель, каквито часто срѣщамъ въ задѣртѣлъ Гърціѣ; училъ и подбождалъ съвременитѣ прѣсти момци камъ учено занима-ніе. Около му станѣло стѣжаръ на Еллинското порожденіе и въ четжтѣ на неговитѣ ученици най-срѣчній е билъ Ко-ста, или Константинъ, отпослѣ названъ мѣдрецъ (filosof).

Времето на туй Гръцко порожденіе било късо и на-скоро подиръ Фотія пакъ подпаднала Византія въ прѣ-дишното си ослабваніе; къ то оставило единъ купъ слѣд-ства за Православіето, а най-личното за Словянетѣ.

II.

Мѣдрецъ Константинъ ѣ недѣлимій отъ него въ по-вѣстницѣтъ подѣртый братъ Методій, били дѣца на бла-

городній Словянинъ Львъ (Патрицій Леонъ) отъ градъ Солунъ (по Гръцки Тесалоникъ), около него живѣли плѣнъ Словяни. Баща имъ билъ вторій чиновникъ въ войскаѣтъ слѣдъ войводаѣтъ стратига. Константинъ е билъ най-малкій отъ седемъ-тѣхъ му сынове. Въ дѣтинството си той ся отликувалъ съ най-блѣскави сръчности и ся явявалъ неудобенъ по годинитѣ си полеть камъ наукъ и познаванія. Приказватъ че когато билъ момче отишълъ еднажъ на ловъ съ усорлицъ, какъвто билъ обичайтъ въ благороднитѣ челяди, вѣтъртъ отнесълъ нѣгде усорлицѣтъ му и тя ся загубила. Момчето много тѣжило за туй, и послѣ разсѣдилъ, че тѣзи случка е нему ука да не ся хваща о обществени грижи. Тя оставила бѣлѣгъ връхъ цѣлото му живуваніе. Отъ тогазъ Константинъ по-прилѣжно захваналъ да ся учи и придобилъ толко страсть, щото еднажъ, като неотбралъ нѣщо отъ писменото художество казвалъ на единъ вѣщъ въ писменотѣтъ (грамматикія): *Земи наслѣдството и дѣла, който ми ся пада, само мя изучи.* Когато станалъ на 14 год., царскій стройникъ (на вѣрно Писарь-Логотетъ Теоктистъ) видялъ въ него извънреденъ даръ и го докаралъ въ столицѣтъ; и то слѣдъ смъртътъ на баща му.

Въ Царійградъ Константинъ прѣкарва ученіето на тамшнитѣ мѣдрѣци Леона, и отъ сѣтнѣ на прочутаго Фотія; той изучилъ всичко което тога ся смѣтало неизбѣжность за ученъ челѣкъ—*Грамматика, Аритметика, Геометрія, Астрономія*, четене на спѣвъ: *Омиръ* съ тълкуваніе *Философія* (споредъ *Аристотеля*, когото Фотій прѣдпочиталъ отъ *Платона*), *Исторія, Діалектика* и *Музика*. Отъ всичко най-много ся оцѣнявали вѣросборнитѣ науки, четене отъ свети отци и прѣпири за различни питанія въ вѣрѣтъ. Прѣпириитѣ нарочно ставали за обучаване въ рѣчи и слова.

Писарьтъ въвелъ Константина въ двора на царъ Михаила; искалъ да ся ожени за крышелницѣтъ си, но душата му търсяла по друго нѣщо. Дарътъ ти е голѣмъ—казалъ К-нъ на писаря, за който го търси; азъ освѣнъ наукѣтъ нещъ друго въ свѣта; искамъ да придобѣѣ раз-

борія; искаѣ да сполучѣ прѣдѣдѣхъ честь и богатство. »Земнитѣ почети зъ младѣй мѣдрецѣ не ся явили никакѣ пригледателни; отѣ сѣтитѣ туй му ся ясно доказало когато издайната рѣка на правитель Варда погубила неговѣя добродѣецѣ—писарѣ. Него го уважили и го направили *Книгопазникѣ* въ черквѣтъ на Св. Софія. Нѣ и та служба не била по волѣ К тину. Може би да сѣ го дразнили развратитѣ на тогашнитѣ придворностѣ. Догдѣто ся намиралѣ въ Св. Софіѣ той билѣ твърдѣ сближенѣ съ царскѣй дворѣ. Константинѣ ся потаилѣ въ манастирѣ и цѣли шестѣ мѣсяца никой царскѣй придворникѣ не го знавалѣ гдѣ е. Най-послѣ го намѣрили, нѣ не могли да го уговорѣтъ да поемне пакѣ черковното книгопазение. К нѣ ся съгласилѣ за подобрѣ да приемне учителство отѣ *Мѣдроловѣ*. Отѣ тогасѣ той получилѣ име мѣдрецѣ—Философѣ, което въ онѣй вѣкѣ било *държавенѣ стѣпенѣ*.

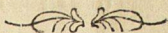
Въ новѣтъ си службѣ К тинѣ остро ся прѣспиралѣ съ сринатѣй отѣ прѣстола Патрикѣ Анніа, който държѣлъ странѣ на светицоборцитѣ. Питанѣто за покланяне на светицитѣ било на врѣмето най живостното. Младѣй мѣдрецѣ хитро отбилѣ краснорѣчіето на светицотрошитѣ.

»Защо, — питалѣ Анніѣ, — не ся кланяте на кръстѣ, у когото има нѣщо щѣрбо и лишно, а на светицитѣ?« За туй (отговорилѣ мѣдрецѣтъ) зашто кръстѣтъ състои отѣ 4 дѣла; огнеми единѣтъ и не става вече кръстѣ; а светицата прѣдставя чловѣческо лице.

»А защо продължавалѣ светицотрошецѣтъ, ся кланяте на кой да е кръстѣ безѣ надписѣ, а на светицата, гдѣто нѣма име, не ся кланяте?« Зашто, отговорилѣ К-нѣ, всѣкой кръстѣ прилича на Христовѣй, а светицитѣ всички нѣматѣ едно подобіе.— »Мойсей — рекѣлъ Анніѣ не порѣча да си правимѣ отѣ всѣко подобіе, а вѣе си правите и ся кланяте?« Мѣдрецѣтъ отговорилѣ: ако бѣ рекѣлъ Мойсей никакво подобіе — щеше да имашѣ право, нѣ той казалѣ *всѣко*, което ще рече, че можемѣ да си направимѣ само достойната.

Тогавашнитѣ мислителѣ тѣй ся надговарвали.

(сѣдѣва).

Гоненіята, които претърпѣхъ Христіанитѣ въ 1-вій 2-рій и 3-тій векъ.

Горчиви и страшни сѣхъ гоненіята които претърпѣхъ Христіанската Църква отъ идолопоклонниците и отъ царіетѣ имъ, и отъ самія даже простъ народъ. Христіанската Църква брой десять въобще гоненія отъ Язическитѣ императори.

1.) *Неронъ*, Императоръ бѣше първій, който вдигна люто и кърваво гоненіе противъ Христіанитѣ, около год. 64. Той заповѣда да запалятъ градъ *Римъ*, и да би ся оправдалъ, каза, какъ Христіанитѣ запалили града; въ неговитѣ гоненія които траяхъ 4 год. Христіанитѣ претърпѣхъ голѣми мъки; той заповѣда да распяжъ Апостоль *Петра* на кръсть, а Апостоль *Павла* да го изсѣчжтъ съ ножъ.

2.) *Домитіанъ* Императоръ около год. 95, вдигна второ гоненіе противъ Христіанитѣ, по причина, дето ся страхуваше да не би да ся лиши отъ царскія си престоль. Гоненіята му бѣхъ жестоки; той проводи св. Апостоль *Ивана* на заточеніе и запали св. *Антипа*. А послѣ кратко врѣме го убихъ.

3.) *Траянъ*, Бѣше добръ Императоръ, но Христіанитѣ като невъзприемахъ да ся кланятъ на Идолитѣ; той страшно мъчеше Христіанитѣ. Освѣнъ това, той предаде св. *Игнатія Антиохійскій* Епископъ на дивитѣ звѣрове, да го разкъсатъ.

4.) *Адріанъ*, Императоръ около год. 138. бѣше заповѣдалъ, само Христіанитѣ да ся наказватъ.

5.) *Марко Антонинъ* Философъ, и Императоръ, подъ неговото управленіе около год. 166, пострада св. *Полликаръ* Епископъ Смирскій, когото запали, а св. *Юстина* Философа изсѣче.

6.) *Септимій Северъ* около год. 211. Строго заповѣда, да не приема никой Христіанската вѣра. Той убиваше проповѣдницитѣ. А *Иринеа* Епископъ Лукдуенскій загла.

7.) *Юлій Максиминъ* около год. 235. Този импе-

раторъ бѣше свирепъ човѣкъ, той убиваше Черковнитѣ настоятели, Епископи и други.

8.) *Декій*. Като ся вѣцари около год. 249. заповѣда по сичкитѣ страни на царството си, да ся принуждаватъ Христіанитѣ да пріематъ насилственно Язическата вѣра, и да ся откажатъ отъ Христа. А онія които нещѣтъ да пріематъ това негово повѣленіе, да ги изгарятъ живи. Той хвърли въ тъмница *Александра* Епископъ Ерусалимскій, който умрѣ отъ мъки около год. 251. Сжщото направи и съ *Васила* Епископъ Антиохійскій.

9.) *Валеріанъ*, около год. 257. Този императоръ заповѣда на управителитѣ си, да убиватъ Христіанитѣ гдѣто ги намѣрятъ събрани; като ся надѣваше, какъ на този начинъ, Христіанската вѣра ще ся изгуби сама отъ себѣ си; но като видѣ че нѣма да си испълне намѣреніето, защото Христіанитѣ ся умножаваха отъ день на день повече; то той издаде заповѣдь, да горятъ Христіанитѣ. Той погуби *Кипріана* Картагенскій Епископъ.

10.) *Діоклетіанъ*. Който е изгорилъ само въ Нико-мидія до 20,000 души, а въ Египетъ за единъ месѣць около 17,000 Христіани.

Такива страшни гоненія сж тѣрпѣли Христіанитѣ, до врѣмето на Константина великій, който като ся вѣцари, даде пълна свобода на сичкитѣ вѣроисповѣданія.

ЗА КАЛУГЕРСТВОТО.

(продълженіе.)

Избѣгавайте о калугери! сичко което е противно на вѣрата и на званіето ви, отречете сж отъ міръ и отъ прѣлестите му, отстранете сж отъ него не възвратно, и тѣй ще побѣдите міръ, и ще възвеселите Бога; ако ли ви побѣди міръ и зароби душитѣ ви, тогазъ и всичкитѣ свѣтовни добрини да придобіете, никъквж ползж не ще имате: защото съ никоуж свѣтовнж работж неможете искупи душатж си отъ туй робство.

А на тѣлото първѣтъ крѣпость ще побѣдишь, като

са раздѣлишь отъ сродницѣ си: отъ баща и майка отъ жена и чада, отъ братя и сестри. Защото тѣ оставатъ въ мірскѣтѣ земнѣ работѣ, а ти са отдѣляшь на Божія работѣ и отивашъ къмъ небѣто гдѣто царува Христосъ вѣчно и не трѣба просто да са отдѣляшь отъ сродството си, нѣ само ако ти прѣпѣтствува на спасеніето и та отдѣли отъ Бога. А когато ти помага къмъ спасеніето и та подканя къмъ доброто и къмъ Божіѣтѣ службѣ, то таквози сродство трѣба да го обичашъ и почиташъ за свѣто и да му слушаешъ съвѣтитѣ усърдно.

Вторѣтѣ крѣпость на тѣлото ще побѣдишь, като са въздържишь отъ много ястія и питія. Съ поста си ще убіешъ пожеланіето на грѣха, и ще уморишь тѣлеснѣтѣ блуднѣ похоть: тѣй и другитѣ грѣхове на пр. лѣнностьтѣ ще уморишь съ усърдіето, блудното желаніе съ цѣломъдреннѣтѣ чистотѣ: защото съ тѣзи грѣховѣ тѣлото бори душата (рим. 7, 5—25. гал. 5, 17—27). Понеже самото тѣло отъ еднѣ странѣ е врагъ на душатѣ, а отъ другѣ пріятель. Врагъ е защото ѿ бори съ похотитѣ на грѣха а пріятель е, защото ѿ помага къмъ доброто съ постъ, плачъ, поклони, милостиня и пр. за туй калугерѣтѣ трѣба да бѣде внимателенъ за сичко, и като побѣди първитѣ полковѣ на врагѣтѣ, то лесно може да ся опълчи и срѣщо всяко зло, като земни божійтѣ уружія, които сѣ: вѣрѣ, търпенье, и молитва.

А най по-вѣче когато си земни крѣста на търпеніето, и умъртви на него тѣлото си, сирѣчь като си ослаби тѣлото съ постъ, и търпи за свѣтовнитѣ прѣлѣсти. Съ това бива любимъ отъ Бога, Ангелитѣ го посрѣщватъ като побѣдитель, и Христосъ го приемира, прославя го прѣдъ всичкитѣ Ангели, патриарси и апостоли и му дава мѣсто въ своето небѣсно царство: защото дѣто е Христосъ тамъ ще бѣдѣтъ и слугитѣ му (Іоан. 12, 26).

Земніятъ воинъ не прави кѣшѣ, не купува земнѣ, нито търгува за да бѣде угоденъ на воеводата си (2 тим. 2. 4). Калугерѣтѣ е воинъ Христовъ, за туй трѣба и той да постѣпва тѣй, за да бѣде угоденъ на Христа

Земнія воинъ търпи много трудовѣ: като студъ, гладъ,

горѣщия и пр. ту ся бие съ неприятеля, ту търпи страхъ ту глѣда смъртътъ прѣдъ очитѣ си, за което получава голѣмъ честъ прѣдъ царя, отъ когото може да измоли милостиня и на своите пріатели. Калугерътъ е небѣсній воинъ. за туй и той трѣба да търпи разни трудовѣ: за кѣщъ, женъ и дѣца. Когато го гонятъ отъ единъ градъ, да бѣга въ другъ и да проповѣдва (*Мат.* 10, 23) да търпи за името Христово, и да знае чи ако с билъ тука на трудъ и мъки, тамъ ще бѣде на спокойствіе, ако е билъ тукъ безчестенъ, тамъ ще бѣде прославенъ вѣчно и ще може да измоли милостъта Божія на своите утрудены Братѣж.

Нъ който ще стане калугеръ, той трѣба да си размисли добръ, можели носи този тваръ, чи тогава да го поемва на себѣ си: защото самъ Христосъ дума, читози чинъ не е за секиго (*Мат.* 19, 11, 12). А не да го поемва, и като неможе да го носи, да сѣ връща пакъ въ мѣръ, и да прави сблазнь, което е най голѣмъ грѣхъ. (*Лук.* 17 2) и богъ ще ги осѣди дѣто сѣ го оставили и сѣ върнали на задъ (*Иоан.* 6. 60 и 66) и дѣто сѣ обикнали мѣръ повече отъ Бога. Калугеръ трѣба да избѣгва отъ мѣрскитѣ разговори и да не става сѣдія на хорскитѣ грѣховѣ, защото има съдникъ, който ще плати сѣкому спорѣдъ дѣлата му, той е длъженъ да върши работитѣ на чина си съ сърдце: защото е проклѣтъ който върши божіето дѣло съ небрѣженіе, да са труди за царство небѣсно, което може да са придобіе само съ трудъ (*Мат.* 11, 12).

Калугерътъ трѣба да обича чистотѣтъ, да хортува съ умеренъ гласъ, да яде онова, което не усиля кръвтъ да мълчи прѣдъ старитѣ. мѣдритѣ да слуша! равнитѣ си да обича, младитѣ да съвѣта да бѣде покоренъ, трудолюбивъ, братолюбивъ, смиренъ, страннолюбивъ и гостолюбивъ. Еретически книги да не чете (ако не е искусенъ въ свѣтото писаніе) и да не сѣ клане никога, да недава пари

съ лихвъ, да не хуртува зло за никого, да са пазиятъ
вино и отъ жени (сырѣхъ 19, 2) да не прави нищо за
человѣческѣ угодѣ, ако е противно на Бога, да търпи
сичко съ кротость. (Слѣдва.)

ИМЕНАТА

на родолюбивитѣ Господа, които благоизволиха да
подарѣтъ на селскитѣ училища отъ Орѣховскѣ-
тѣ областъ, по едно годишно течение отъ
повременното духовно списание „СЛАВА.“

Негово Благоговѣйство Отецъ Попъ Іоанъ Вълковъ по-
дарява за село *Бутанъ*. Негово Благоговѣйство Отецъ Попъ
Минко Цаловъ подарява за село *Галиче*. Негово Прѣподобіе Іе-
ромонахъ Отецъ Пансій подарява за село *Бреске*. Г-нъ Михалъ
Димитровъ подарява за село *Сърбеница*. Г-да Христовъ и Тео-
доровъ подаряватъ за село *Гложене*. Г-нъ Стоянъ Ивановъ по-
дарява за село *Хайрединиъ*. Г-нъ Іонъ Радуловъ подарява за
село *Вадикъ*. Г-нъ Х. Агонъ-аа Аноніанъ подарява за учили-
щата въ селата: *Търнава, Попица, Търнакъ, Бъркачево и Вранякъ*.
Г-нъ Константинъ Ефтиміевъ подарява за училището въ село
Реселецъ. Г-нъ Маринъ Игнатовъ за село *Манастирище*. Г-нъ
Лазаръ Михайловъ за село *Борованъ*. Учителтъ въ село Села-
новци Г-нъ Атанасъ С. Едревски подарява за село *Сираново*.

(сбрани чрезъ Дружеството „Селска Просвета.“)

 На сички въобще Г-да подарители, като благодаримъ
сърдечно на родолюбіето имъ, съ което ни удостоихъ, свободни
сме да си изразимъ особено признателността явно, и именно
къмъ Г-на Т. Младеновъ (учит. въ Орѣхово) който съ трудовѣ-
тъ си, сполучи и записа 35 тѣла за селскитѣ училища въ Орѣ-
ховскѣтѣ казѣ; съ което освѣтъ дето ни спомогна въ предпрі-
ятіето, още изпълни едно най-свѣто дѣло.

Издательтъ.

Издатель: Т. Х. Станчевъ.

Руссе, въ Печатницѣтъ на Дунавскѣтъ Область.

(طونه ولايتی مطبعہ سندھ باصلہ شذر)